

İsmail Kırılı

**GÖÇEBE ÇOBAN TOPLUMLARDA
ERKEN DEVLET VE
HUKUKUN ŞEKİLLENMESİ**

onikilevha
11000 11 1000000 1 01110 01 0001 0111 01 1011 11

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1
I. SANAYİLEŞME ÖNCESİ TOPLUM TÜRLERİ VE DEVLETLİ TOPLUMA GEÇİŞ KURAMLARI.....	5
A. Sanayileşme Öncesi Toplum Türleri.....	5
1. Avcı-Toplayıcı Toplumlarda.....	6
2. Bahçeci Toplumlarda.....	8
a. Basit Bahçeci Toplumlarda.....	9
b. İleri Düzey Bahçeci Toplumlarda.....	9
3. Tarım Toplumlarda.....	9
a. Basit Tarım Toplumlarda.....	10
b. İleri Düzey Tarım Toplumlarda.....	10
4. Balıkçı Toplumlarda.....	11
5. Denizci Toplumlarda.....	12
6. Göçebe Çoban Toplumlarda.....	12
a. Basit Göçebe Çoban Toplumlarda.....	19
b. İleri Düzey Göçebe Çoban Toplumlarda.....	21
B. Devletli Topluma Geçiş Kuramları.....	23
1. Polis Kuramı.....	26
2. Göçebe - Yerleşik Çatışması ve Medeniyet Kuramı.....	27
3. Sınıf Çatışması Kuramı.....	29
4. Fetih Kuramı.....	31
5. Meydan Okuma ve Tepki Kuramı.....	33
6. Eşgüdüm Sağlayan Örgütlenme Kuramı.....	35
7. İş Yöneticiliği Kuramı.....	36
8. Nüfus Baskısı Kuramı.....	37
9. Hidrolik Devlet Kuramı.....	39
10. Güçlü Aileler Kuramı.....	40
C. Sanayileşme Öncesi Toplum Türleri ile Devletli Topluma Geçiş Kuramları Arasındaki İlişki.....	42

II. GÖÇEBE ÇOBAN TOPLUMLARIN TOPLUMSAL ÖRGÜTLENME VE İKTİDAR YAPILARI	47
A. Göçebe Çobanlığın Gelişim Alanları, Kökenleri ve Genel Özellikleri.....	47
1. Göçebe Çobanlığın Gelişim Alanları ve Kökenleri.....	48
2. Göçebe Çoban Topluların Genel Özellikleri.....	52
B. Göçebe Çoban Topluların Sosyo-Ekonomik Yapıları ve Üretim Esasları	55
1. Sosyal Yapılanmalar	55
a. Birlikteliğe Dayalı İşbirliği ve Yardımlaşmalar.....	57
b. Akrabalığa Dayalı İşbirliği ve Yardımlaşmalar	59
2. Ekonomik Yapılanmalar ve Üretim Esasları.....	60
a. Kaynaklara Erişimin Düzenlenmesi.....	63
b. Üretim.....	63
c. Mübadele	65
d. Yağma, Haraç ve Vergi	67
C. Göçebe Çoban Toplularda Akrabalık ve Soy Ağacının Önemi...69	
1. Aile.....	73
2. Aşiret	73
a. Birinci Seviye Aşiret.....	75
b. İkinci Seviye Aşiret	76
c. Üçüncü Seviye Aşiret	77
D. Göçebe Çoban Topluların Yerleşik Toplularla İlişkisi ve Kentleşme Olgusu.....	77
1. Yerleşik Toplularla İlişkiler	79
2. Kentleşme	81
E. Göçebe Çoban Toplularda Toplumsal Farklılaşma ve Eşitsizlikçi İlişkiler.....	84
1. Toplumsal Düzlemler.....	87
a. İktisadi Düzlem	87
b. Şecere Düzlemi.....	88
c. Sosyo-politik Düzlem.....	89
2. Göçebe Çoban Toplularda Mülkiyet Eşitsizliği ve Toplumsal Farklılaşmaya Etkisi	92
a. Özel Mülkiyet	93
b. Ortak Mülkiyet.....	95
3. Göçebe Çoban Toplularda Kölelik	98

F. Göçebe Çoban Topluların Şeflik Yapılanmaları.....	100
III. GÖÇEBE ÇOBAN TOPLUMLARDA ERKEN DEVLET ÖZELLİKLERİ VE SİSTEMATİK HUKUK UYGULAMALARI	107
A. Göçebe Çoban Toplularda Erken Devlet Özellikleri.....	107
1. Göçebe Çoban Toplularda Erken Devletin Unsurları	109
a. İnsan Unsuru.....	110
b. Tabiiyet Unsuru.....	112
c. Gücün Merkezileşmesi Unsuru	113
d. Siyasal Bağımsızlık Unsuru.....	117
e. Toplumsal Artı Değer Üretebilme Unsuru.....	118
f. Tabakalaşma Unsuru	119
g. Yöneticilerin Meşruiyeti Unsuru	120
2. Göçebe Çoban Toplularda Erken Devletin Üç Tipi	122
a. Emekleme Evresinde Erken Devlet	123
b. Tipik Erken Devlet	124
c. Geçiş Evresinde Erken Devlet	125
B. Göçebe Çoban Toplularda Sistematiik Hukuk Uygulamaları ..	126
1. Sistematiik Hukuk Uygulamalarının Emareleri.....	133
2. Yazısız Tutarlı Kodlar.....	137
a. İtaatsizlik	138
b. Kutsala Saygısızlık	138
c. Ensest.....	139
d. Gayrimeşru Çocuk Doğurmak.....	141
e. Büyücülük.....	142
f. Cinayet	143
g. Adi Hırsızlık	146
h. Büyükbaş Hayvan Hırsızlığı.....	147
i. Fiili Saldırı	149
3. Yazılı Kodlar	149
a. Cengiz Yasası.....	151
b. Eski Tsaayın Biçik	155
c. Yeni Tsaayın Biçik (Oyrat Kanunları)	156
SONUÇ.....	163
KAYNAKÇA	169